

SENTÈNCIA 2000-09 DE 3 DE MARÇ DE 2000

CASS. INVALIDESA PER MALALTIA. REGLAMENT D'APLICACIÓ NÚMERO 19. S'aplica a totes les cotitzacions de les quals en depèn una prestació i per tant també a la d'invalidesa. CARÈNCIA I COTITZACIÓ PER SOTA DEL SALARI MÍNIM. Per obtenir l'obertura de drets a la prestació cal haver cotitzat pel salari mínim durant el període de carència exigible. VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ SOCIO-PROFESSIONAL. És un element complementari, ja que l'element bàsic de la invalidesa és la patologia invalidant.

Ponent : M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

A N T E C E D E N T S D E F E T

1.- La Batllia d'Andorra, actuant com a tribunal unipersonal, va dictar la sentència núm. 99-60, d'1 de setembre de 1999, estimant el recurs interposat per la Sra. A.F.G. contra la resolució de la comissió contenciosa de la CASS, de 27 d'octubre de 1998, que li havia desestimat un recurs contra la resolució de 29 de setembre de 1998, per la qual se li deia que no li corresponia una pensió d'invalidesa malaltia. La sentència de la Batllia considera que l'assegurada pateix unes lesions que la fan creditora d'una invalidesa del Grau I, tenint en compte el 45% de disminució de la capacitat de guany i els factors subjectius que concorren en l'assegurada, i que a més posseeix les cotitzacions suficients per gaudir-la.

2.- Contra la sentència ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la CASS, que ha tingut entrada en la secretaria d'aquesta Sala el 4 de novembre de 1999, adduint que l'assegurada ni té cotitzacions suficients per accedir a una pensió d'invalidesa ni patologia invalidant de suficient importància com per obtenir el reconeixement del Grau I, per la qual cosa demana la revocació de la sentència i que es declarin ajustades al Dret les resolucions dictades.

3.- Un cop feta la designació del magistrat ponent, de l'anterior escrit se n'ha donat trasllat a la part agent, que l'ha contestat el 25 de novembre de 1999, argumentant que l'assegurada sempre ha cotitzat pel salari mínim horari, que és l'establert pel Govern, i que pateix una disminució de la capacitat de guany dels dos terços.

4.- Les parts han demanat la substitució de la vista oral pel tràmit de conclusions escrites, que han presentat el 7 i el 14 de desembre i tot seguit han quedat les actuacions vistes per deliberar i decidir.

F O N A M E N T S D E D R E T

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, segons l'article 39,3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- A diferència del criteri de la sentència de la Batllia, la Caixa Andorrana de Seguretat Social apel·lant considera que l'assegurada, que ha obtingut la sentència favorable, no gaudeix de les cotitzacions suficients per obtenir la pensió i que les seves patologies no comporten una disminució de la capacitat de guany de dues terceres parts.

Tercer.- La primera qüestió se centra en la interpretació que cal donar a l'article 1 del Reglament d'aplicació número 19 quan diu que "per un dia o mes de treball o de cotitzacions s'ha d'entendre dia o mes durant els quals l'assegurat ha percebut com a mínim l'equivalent del salari mínim i durant els quals ha cotitzat sobre aquests salari".

La sentència considera que aquest article no és aplicable a les pensions d'invalidesa perquè el règim d'aquestes s'emmarca en el Reglament d'aplicació número 18, però aquesta apreciació no és correcta. El Reglament d'aplicació número 18 estableix el règim jurídic de la invalidesa malaltia i d'accident de treball, i el Reglament d'aplicació número 19 s'aplica a totes les cotitzacions de les quals en depèn una prestació i per tant, també a la d'invalidesa. D'altra banda, quan el Reglament citat, en la part expositiva, diu "Vist el Reglament Tècnic, especialment els articles, 20, 20 bis, 21 i 22", està dient clarament que allò que preveu s'aplica a les cotitzacions per tenir dret a les prestacions de l'assegurança malaltia, que són precisament les de l'article 20 del Reglament Tècnic. Per tant, les previsions del Reglament d'aplicació número 19 són exigibles a la prestació objecte d'aquest recurs.

La sentència recorreguda considera que no és correcte l'argument que fa servir la CASS, per justificar la manca de carència, de què l'assegurada gairebé sempre havia treballat a temps parcial i per sota del salari mínim, i ho considera perquè l'article 9 del Reglament laboral no fixa un salari mensual sinó horari i nacional, sense més arguments.

El fet de que per previsió legal el Govern hagi de fixar el salari mínim de la forma exposada no elimina la necessitat d'haver cotitzat pel salari mínim durant el període de carència exigible per poder obtenir l'obertura de drets, tal com exigeix el Reglament d'aplicació número 19 en els seus dos articles. Si no fos així es crearia un greuge comparatiu entre els que han cotitzat el salari mínim o superior i els que ho han fet per sota, que gaudirien dels mateixos drets havent suportat una càrrega molt inferior i havent contribuït al finançament del sistema amb aportacions que, amb la tesi exposada, podrien ser ínfimes.

En el cas analitzat, la Sra. A.F.G. va treballar per compte d'altri des de l'any 1981, cotitzant sempre per sota del salari mínim, com es demostra amb els fulls de cotitzacions que consten a les actuacions, llevat de l'any 1997 (gener a juliol) en que cotitza per una base imposable de 108.000 pessetes, i com ha quedat exposat, les cotitzacions fetes en aquesta forma no li donen la carència exigible.

Quart.- Tot i que pel motiu exposat l'assegurada no podria gaudir del dret que la sentència de la Batllia li reconeix, cal analitzar el segon aspecte dels que planteja la CASS en el seu recurs.

La sentència valora la minva de la capacitat de guany de la Sra. A.F.G. en un 45%, però considera que té una minva de la capacitat de guany dels dos terços tenint en

compte “els altres criteris subjectius”, sense explicar, però, ni quins són ni per quina raó determinen un increment tan substancial de la pèrdua de la capacitat de guany.

Aquesta Sala ha manifestat, en sentències com la 95-05, de 15 de març de 1995, 95-36 de 13 d'octubre de 1995, 97-29, de 14 de juliol de 1997, 97-37, d'1 d'octubre de 1997, que l'element bàsic de la invalidesa és la patologia invalidant que pateix el pacient, atesa la pròpia naturalesa de la prestació sol·licitada, i que la situació socio-professional a la qual es refereix l'article 1 del Reglament d'aplicació número 18 n'és un element complementari, i que si s'arribés a donar una extensió desproporcionada als elements subjectius s'arribaria a desnaturalitzar la prestació d'invalidesa que, com hem dit, es recolza en l'estat patològic de l'assegurat.

En el cas, tot i que no ho justifica la sentència, la Sra. A.F.G. té 58 anys i sempre s'ha dedicat a la neteja, i aquestes circumstàncies i la seva suposada manca de formació, que són les úniques que com a factor subjectiu podrien incrementar la pèrdua de la capacitat de guany del 45%, no són suficients per concloure que aquesta és dels dos terços. En definitiva, si l'assegurada hagués tingut cotitzacions suficients per obrir el dret a la prestació, aquesta no se li hagués reconegut.

Tenint en compte, a més, que la seva situació patològica, caracteritzada per una lumbociàtica esquerra i una hèrnia discal L5-S1 es troba estabilitzada i només pot millorar amb una intervenció quirúrgica i amb una significativa disminució de pes, l'alta mèdica atorgada en la resolució de 29 de setembre de 1998 és ajustada al Dret.

Per tot el que s'ha exposat, s'estima el recurs d'apel·lació, amb revocació de la sentència.

Cinquè.- No hi ha circumstàncies que determinin una especial menció pel que fa a les despeses d'aquesta segona instància.

DECI SIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix:

1.- Estimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Caixa Andorrana de Seguretat Social contra la sentència de la Secció administrativa de la Batllia, número 99-60, d'1 de setembre de 1999, que es revoca.

2.- Declarar ajustades al Dret les resolucions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social de 29 de setembre de 1998 i de 27 d'octubre de 1998.

3.- No fer pronunciament sobre les despeses d'aquesta segona instància.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació

d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.